

Kuluttajabarometri

Konsumentbarometern Consumer Barometer

1998, maaliskuu – mars – March

Lisätietoja – Förfrågningar – Inquiries: Pertti Kangassalo, Pellervo Marja-aho
Vastaava tilastojohtaja – Ansvarig statistikdirektör – Statistical director in charge: Markku Suur-Kujala

Kuluttajien luottamus talouteen vahvistui maaliskuussa

Kuluttajien mielialat paranivat selvästi maaliskuussa. Kuluttajien tyytyväisyyttä mittaava luottamusindikaattori oli 16 eli 2,5 yksikköä korkeampi kuin helmikuussa. Tyytyväisimpiä olivat yrittäjät ja palkansaajat, tyytymättömiä maatalousyrittäjät. Miehet olivat talouskehityksen suhteen luottavaisempia kuin naiset.

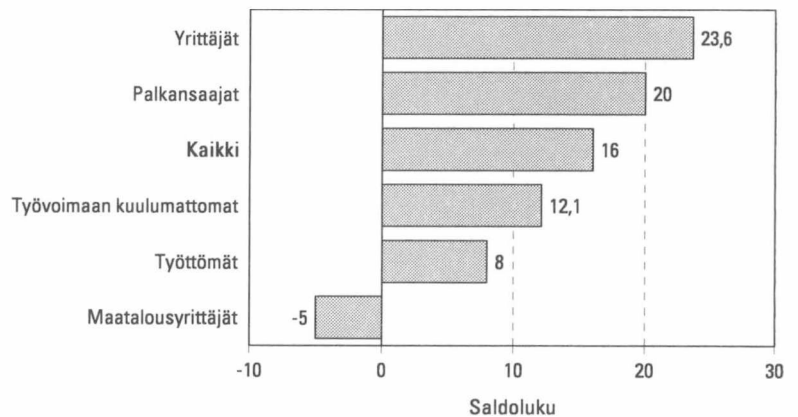
Yli puolet kuluttajabarometrin vastaajista arvioi maaliskuussa maan talouden parantuneen vuoden takaisesta. 43 prosenttia uskoi sen paranevan myös seuraavan vuoden aikana. Joka neljäs katsoi oman taloutensa parantuneen ja yhtä moni uskoi sen edelleen paranevan. Vain noin kymmenesosalla oli kielteinen näkemys oman tai maan talouden kehityksestä.

61 prosenttia vastaajista uskoi, että työttömiä on vuoden kuluttua vähemmän kuin nyt. Ensi vuoden maaliskuun inflaatiovauhdiksi kuluttajat ennustavat 1,8 prosenttia.

Kotitalouksien rahatilanne oli maaliskuussa edelleen vakaa. 41 prosenttia vastaajista ilmoitti tulojensa ja menojensa menneen tasan. Joka toinen kotitalous oli pystynyt säästämään rahaa. Kolme sadasta oli joutunut turvautumaan säästöihinsä ja kaksi sadasta tekemään velkaa.

Puolet vastaajista piti ajankohtaa hyvänä säästämiseksi. Kaksi kolmasosaa kaikista vastaajista aikoi säästää seuraavan vuoden aikana. Näistä kuusi kymmenestä säästää "pahan päivän varalle" ja lähes yhtä moni velanhoitoon. Puolet säästää lomaa varten. Seitsemän kymmenestä piti luotonottoa edullisena

Kuluttajien luottamusindikaattori eri sosioekonomisissa ryhmissä, maaliskuu 1998

Ks. luottamusindikaattorin laskentaperiaate sivulta 14.

ja 13 prosenttia vastaajista aikoi ottaa lainaa seuraavan vuoden aikana.

Seitsemän prosenttia kotitalouksista suunniteltiin maaliskuussa asunnon ostoa seuraavan vuoden aikana. Kodin remontointi- ja sisustusaikeet ovat keväen kynnyksellä lisääntyneet, samoin suunnitellut lomamatkoista. Joka kymmenes vastaaja harkitsi maaliskuussa auton ostoa puolen vuoden kuluessa. 43 prosenttia vastaajista piti ajankohtaa edullisena kestopuutaroiden hankkimiseen.

Sisällys – Innehåll – Contents

KUVIOT	FIGURER	FIGURES
1. Kotitalouksien arvio omasta taloudestaan vuoden kuluttua. Paranemista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)	1. Förväntingar om det egna hushållets ekonomiska situationen under de närmaste 12 månaderna. (netttotal)	1. Expectations of own household's financial situation during the next 12 months. (characteristic value)
2. Kotitalouksien arvio Suomen taloudesta vuoden kuluttua. Paranemista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)	2. Förväntningar om den ekonomiska situationen i Finland under de närmaste 12 månaderna. (netttotal)	2. Expectations of economic situation in Finland during the next 12 months. (characteristic value)
3. Kotitalouksien arvio työttömyydestä vuoden kuluttua. Vähennemistä ja kasvua odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)	3. Förväntningar om arbetslösheten i Finland under de närmaste 12 månaderna. (netttotal)	3. Expectations regarding unemployment in Finland during the next 12 months. (characteristic value)
4. Kotitalouksien arvio kuluttajahintojen vuosimuutoksesta kuukausittain	4. Förväntningar om den månatliga förändringen av konsumentpriser på årsnivå	4. Expectations of monthly year-on-year change in consumer prices.
5. Kuluttajien luottamusindikaattori. Suomi	5. Consumer Confidence Indicator. Finland	5. Consumer Confidence Indicator. Finland
6. Kuluttajien luottamusindikaattori. EU-maat	6. Consumer Confidence Indicator. EU-länderna	6. Consumer Confidence Indicator. EU: Member States
TAULUKOT	TABELLER	TABLES
1. Oma talous, mennyt vuosi Millainen on oma taloudellinen tilanteenne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia.	1. Hushållets ekonomiska situation jämfört med för 12 månader sedan. Procent.	1. The financial situation of the household now compared with 12 months ago. Percent.
2. Oma talous, tuleva vuosi Millainen on oma taloudellinen tilanteenne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia.	2. Hushållets ekonomiska situation de närmaste 12 månaderna. Procent.	2. The financial situation of the household during the next 12 months. Percent.
3. Suomen talous, mennyt vuosi Millainen on Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia.	3. Ekonomiska situationen i Finland jämfört med för 12 månader sedan. Procent.	3. The economic situation in Finland now compared with 12 months ago. Percent.
4. Suomen talous, tuleva vuosi Millainen on Suomen taloudellisen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia.	4. Ekonomiska situationen i Finland de närmaste 12 månaderna. Procent.	4. The economic situation in Finland over the next 12 months. Percent.
5. Elinkustannukset nyt Millaiset ovat elinkustannukset nyt verrattuna 12 kk sitten? Prosenttia.	5. Levnadkostnadernas nivå jämfört med för 12 månader sedan. Procent.	5. The cost of living now compared with 12 months ago. Percent.
6. Kuluttajahinnat vuoden kuluttua Miten kuluttajahinnat muuttuvat seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia.	6. Prisutvecklingen de närmaste 12 månaderna framåt. Procent.	6. The price trend during the next 12 months. Percent.
7. Työttömyyden kehitys Paljonko Suomessa on työttömiä 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen? Prosenttia.	7. Antalet arbetslösa i Finland efter ett år. Procent.	7. The number of unemployed after the next 12 months. Percent.
8. Ostamisen edullisuus Onko ajankohta otollinen kestotavaroiden ostamiseen? Prosenttia.	8. För närvarande fördelaktigt att köpa kapitalvaror. Procent.	8. Favourable to purchase capital goods now. Percent.

9. Rahankäytön vertailu

Paljonko rahaa käytätte kestopavaroihin seuraavien 12 kk aikana verrattuna edell. 12 kuukauteen? Prosenttia.

10. Säästämisen edullisuus

Onko ajankohta otollinen säästämiseen? Prosenttia.

11. Säästämismahdollisuudet

Pystytkö säästämään seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia.

11b. Säästämisen syyt

Mitä varten säästätte? Prosenttia säästävistä kotitalouksista.

11c. Säästöjen sijoitusmuodot

Mihin sijoitatte säästöt? Prosenttia säästävistä kotitalouksista.

12. Kotitalouden rahatilanne

Mikä on nykyinen rahatilanteenne? Prosenttia.

13. Auton osto

Aiotteko hankkia tai vaihtaa henkilöauton seuraavien 6 tai 24 kk aikana? Prosenttia.

13b. Uusi vai käytetty auto?

Aiotteko hankkia uuden vai käytetyn henkilöauton? Prosenttia.

14. Asunnon osto

Aiotteko hankkia tai vaihtaa omistusasunnon seuraavan 1 tai 2 vuoden aikana? Prosenttia.

15. Rahankäyttö kotiin ja vapaa-aikaan

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana. Prosenttia.

16. Lainanoton edullisuus

Onko ajankohta otollinen lainan ottamiselle? Prosenttia.

17. Lainanottoaikeet

Aiotteko ottaa lainaa seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia.

18. Lainojen käyttötarkoitukset

Mitä varten otatte lainaa? Prosenttia kotitalouksista, jotka aikovat ottaa lainaa.

19. Kuluttajien luottamusindikaattori

Luottamusindikaattori on taulukossa esitettyjen viiden muuttujan saldojen keskiarvo.

9.

Pengar använda för köp av kapitalvaror de närmaste 12 månaderna jämfört med de senaste 12 månaderna. Procent.

10.

För närvarande fördelaktigt att spara. Procent.

11.

Hushållets möjlighet att spara under de närmaste 12 månaderna. Procent.

11b.

För vilket ändamål tänker ni använda era besparingar? Procent av hushåll som ämnar spara.

11c.

I vilket alternativ kommer ni att placera de medel som sparas. Procent av hushåll som ämnar spara.

12.

Beskrivning av hushållets nuvarande penning situation. Procent.

13.

Tänker ni köpa eller byta personbil under de närmaste 6 eller 24 månaderna. Procent.

13b.

Tänker ni köpa en ny eller en begagnad bil? Procent.

14.

Planer på att skaffa ägarbostad, byta ägarbostad eller bygga eget hus under de närmaste ett eller två år? Procent.

15.

Tänker ni under de närmaste 6 månaderna använda pengar för nedannämnda dyra saker eller förnödenheter. Procent.

16.

För närvarande fördelaktigt att ta lån. Procent.

17.

Tänker ni ta lån under de närmaste 12 månaderna. Procent.

18.

För vilket ändamål tänker ni ta lån? Procent.

19.

Consumer Confidence Indicator (CCI) är medelvärdet av fem nettotal som visas på tabellen.

9.

The amount of money to be spent on purchases of capital goods over the next 12 months compared with the last 12 months. Percent.

10.

Favourable time to save now. Percent.

11.

The household possibilities to save over the next 12 months. Percent.

11b.

For what purpose are you going to use savings? Percent of the households intending to save.

11c.

Which of the following forms you will use to invest your savings. Percent of the households intending to save.

12.

The present financial situation of the household. Percent.

13.

Plans to purchase or change a car within the next 6 or 24 months. Percent.

13b.

Plans to buy a new car or a used car. Percent.

14.

Plans to purchase or change a flat or build a house within the next one or two years. Percent.

15.

Are you going to purchase some major items or goods belonging to following expenditure groups during the next 6 months? Percent.

16.

Favourable time to raise a loan at present. Percent.

17.

Are you planning to raise a loan during the next 12 months. Percent.

18.

For which purpose are you going to raise a loan?

19.

CCI is the average of five characteristic values shown in the table.

Kotitalouksien oma talous

Kotitaloudet arvioivat 1980-luvun lopulla taloutensa paranevan vastakin. Optimismi väheni kun kansantalouden kasvu vuonna 1990 pysähtyi. Lama ja työttömyys laskivat mielialoja 1990-luvun alkuvuosina edelleen. Pahimmillaan vuonna 1993 joka neljäs kotitalous arvioi oman taloutensa muuttuvan huonommaksi seuraavan vuoden aikana. Vuonna 1994 Suomen talouskehitys kääntyi kasvuun. Kotitaloudet arvioivat sen myötä myös oman taloutensa paranevan. Arvioita mittaava saldoluku on vuoden 1996 puolivalmistä lähtien ollut +6:sta +9:ään.

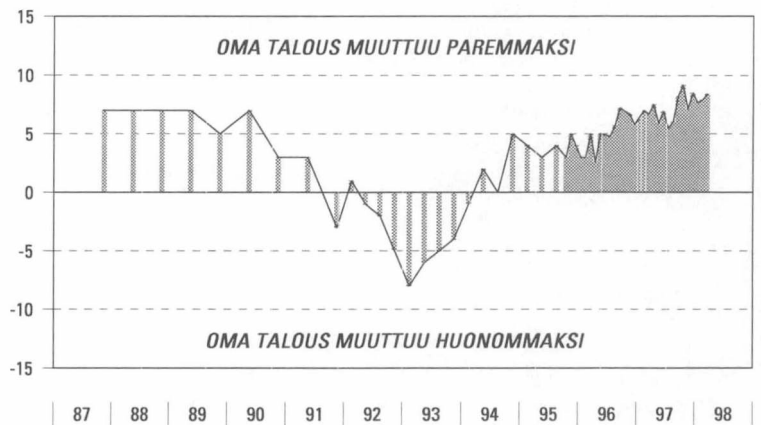
Suomen taloudellinen tilanne

Suomen yleinen talouskehitys oli 1980-luvun jälkipuoliskolla niin hyvä, että kuluttajat arvelivat sen jatkossa pakostakin hidastuvan. Vuoden 1989 lopussa talouden näkymät huononivat ja kotitalouksien arviot kansantalouden kehityksestä heikkenivät selvästi. Vuonna 1990 talouskasvu pysähtyi ja kuluttajien arviot synkkenivät edelleen. Talous joutui lamaan, jonka syvyys ja pituus yllätti monet. Vuonna 1992 kuluttajat arvelivat talouden kääntyvän nousuun, mutta alamäki jatkui. Laman pohja saavutettiin vuoden 1993 alkupuolella ja varovainen kasvu alkoi kolmannella neljänneksellä. Vuosina 1994 ja 1995 odotukset olivat erittäin myönteisiä. Vuoden 1996 alkupuolella kuluttajien arviot talouskehityksestä huononivat, mutta alkoivat parantua vuoden lopulla. Vuonna 1997 saldoluku vaihteli +16:n ja +21:n välillä laskien hieman vuoden loppua kohti.

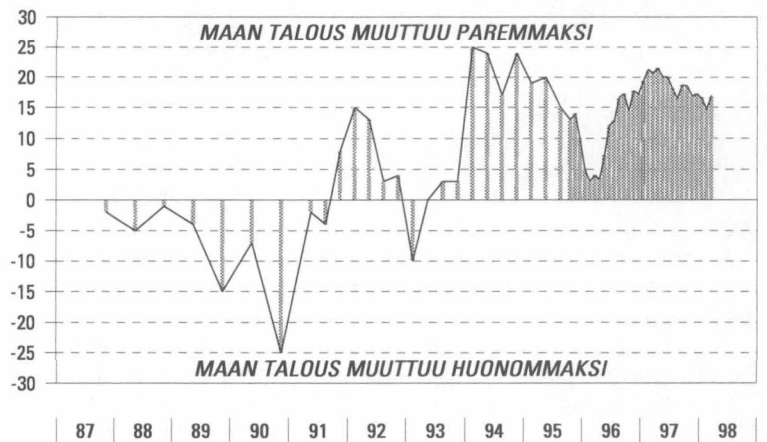
Työttömyys

Työttömien lukumäärä oli 1980-luvulla pitkään 140 000:n tuntumassa. Vuodesta 1987 lähtien työttömyys laski parissa vuodessa kolmanneksella ja vuonna 1989 kuluttajat arvelivat hyvän kehityksen jatkuvan. Näin ei kuitenkaan käynyt. Vuonna 1990 talouskasvu pysähtyi ja työttömyys alkoi kasvaa. Seuraavien kolmen lamavuoden aikana työttömien määrä kasvoi lähelle puolta miljoonaa ja kuluttajien arviot pysyivät synkkinä. Kun talous vuonna 1994 lähti kasvuun, heräsi kuluttajien optimismi. Työttömyyden uskottiin selvästi vähenevän. Alkuvuodesta 1996 kuluttajien arviot olivat varovaisempia kuin kahtena edellisena vuonna. Sen jälkeen ne ovat parantuneet. Työttömyyden uskotaan vähenevän mutta ei kovin nopeasti.

Kuvio 1. Kotitalouksien arvio omasta taloudestaan vuoden kuluttua. Paranomista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)

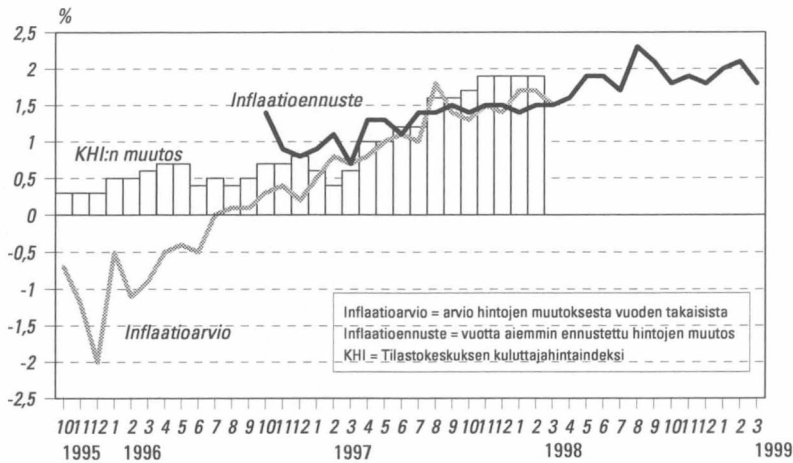
Kuvio 2. Kotitalouksien arvio Suomen taloudesta vuoden kuluttua. Paranomista ja huononemista odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)

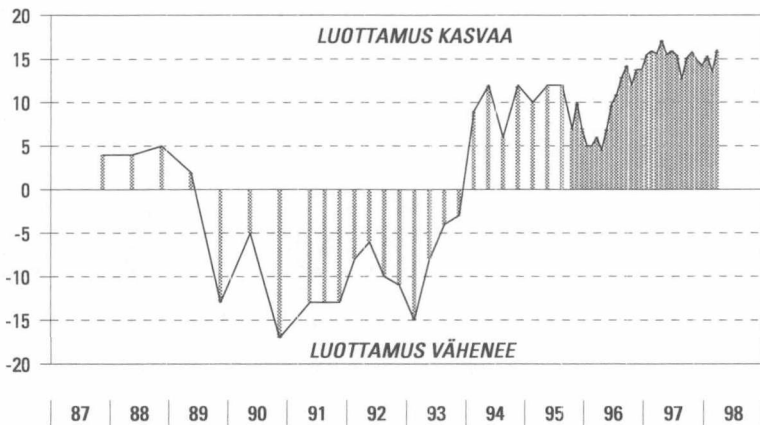
Kuvio 3. Kotitalouksien arvio työttömyydestä vuoden kuluttua. Kasvua ja vähenemistä odottavien %-osuuksien erotus (saldoluku)

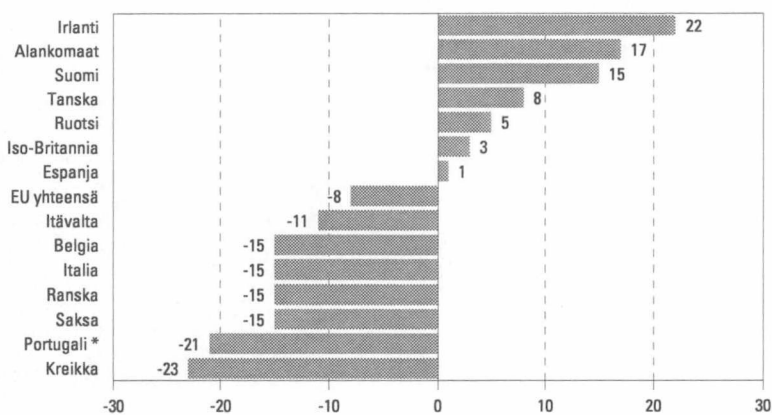
Kuvio 4. Kotitalouksien arvio kuluttajahintojen vuosimuutoksesta kuukausittain (prosenttia)

Kuvio 5. Kuluttajien luottamusindikaattori (indikaattorin pisteluku)

Kuvio 6. Luottamusindikaattori EU-maissa, marraskuu 1997

LÄHDE: European Commission: *European Economy, Supplement B, No 12-1997, Table 5*

*) Portugali: helmikuu 1997

Kuluttajahinnat

Kuluttajabarometria varten kuluttajilta tiedustellaan myös arviota kuluttajahintojen kehityksestä. Vastaajilta kysytään, kuinka monta prosenttia hinnat ovat nousseet tai laskeneet verrattuna 12 kuukauden takaiseen tilanteeseen. Vastaajia pyydetään lisäksi ennustamaan hintojen muutosvauhtia vuoden kuluttua.

Vuoden 1995 lopulla kuluttajat arvioivat hintatason keskimäärin jopa laskeneen yhdestä kahteen prosenttia vuoden takaisesta. Arvioihin vaikutti paljon elintarvikkeiden halpeneminen lähes kymmenellä prosentilla vuonna 1995. Vuoden 1997 alkuun mennessä kuluttajien arviot olivat asettuneet hyvin lähelle kuluttajahintaindeksin pistelukuja. Samalla tavalla hintojen muutosennusteiden osuvuus osoittautui hyväksi vuonna 1997. Kuluttajat odottavat inflaation pysyttelevän vuoden 1999 alussakin noin kahdessa prosentissa.

Kuluttajien luottamusindikaattori

Kuluttajien talusasioihin liittyvät mielialat olivat 1980-luvun loppupuolella myönteisiä. Kansantalouden kääntyminen lamaan heikensi mielialoja, jotka olivat pitkään pessimistiset. Maan talouskasvu nosti kuluttajien mielialoja vuonna 1994. Alkuvuodesta 1996 mielialat laskivat, ja luottamusindikaattorin arvo vaihteli +5:n molemmin puolin. Sen jälkeen mielialat ovat nousseet. Viime kuukausina luottamusindikaattori on ollut +15:n tienoilla.

Luottamusindikaattori EU-maissa

EU:n komissio julkaisee kuukausittain yhteenvetotietoja EU-maiden kuluttajabarometrien tuloksista. Kuviossa 6 esitetään luottamusindikaattorin pisteluvut marraskuulta 1997. Luvut on laskettu kausitasoitettujen sarjojen perusteella.

Komission julkaisussa ei ole esitetty Ruotsin ja Itävallan luottamusindikaattorin lukuarvoja, koska niiden pohjana olevia aikasarjoja ei ole kausitasoitettu. Ruotsin ja Itävallan luvut on laskettu tätä vertailukuviota varten kausitasoittamattomista luvuista. Sen vuoksi ne ovat vain suuntaa antavia.

TAULUKOT

■ TAULUKKO 1: OMA TALOUS, MENNYT VUOSI

Millainen on oma taloudellinen tilanteenne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"saman- lainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 2	2,8	19,1	62,3	11,8	3,3	0,6	3,1
1997 / 3	2,6	17,0	64,3	13,0	2,5	0,6	2,1
1997 / 4	2,2	19,7	63,6	11,2	3,0	0,2	3,5
1997 / 5	3,3	17,3	65,3	10,5	2,9	0,7	3,8
1997 / 6	3,5	19,2	63,1	10,6	2,9	0,8	4,9
1997 / 7	3,2	18,9	63,9	10,6	2,7	0,8	4,6
1997 / 8	2,5	18,1	64,1	12,1	2,5	0,6	3,0
1997 / 9	3,1	18,3	64,3	11,0	2,9	0,4	3,9
1997 / 10	3,3	18,8	62,5	10,8	3,8	0,8	3,5
1997 / 11	3,1	20,1	61,9	11,9	2,5	0,6	4,7
1997 / 12	3,3	19,2	62,1	11,7	2,9	0,7	4,2
1998 / 1	3,0	17,6	64,4	11,8	2,8	0,4	3,1
1998 / 2	3,5	16,8	63,9	12,4	2,7	0,5	2,9
1998 / 3	3,6	20,1	62,4	11,3	2,0	0,6	6,0

■ TAULUKKO 2: OMA TALOUS, TULEVA VUOSI

Millainen on oma taloudellinen tilanteenne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"saman- lainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 2	2,4	20,1	64,2	8,1	1,5	3,7	7,0
1997 / 3	2,1	20,9	63,1	9,3	1,2	3,4	6,7
1997 / 4	2,6	20,4	64,5	8,8	0,8	3,0	7,5
1997 / 5	2,5	18,3	66,2	8,7	1,4	3,0	5,9
1997 / 6	2,6	18,9	66,0	7,0	1,7	3,8	6,9
1997 / 7	1,8	18,4	66,2	8,6	1,2	3,8	5,5
1997 / 8	2,3	19,2	64,6	8,9	1,5	3,5	6,0
1997 / 9	2,1	20,8	65,1	7,0	0,8	4,3	8,2
1997 / 10	3,0	22,0	63,0	7,0	1,2	3,7	9,2
1997 / 11	2,4	19,5	65,5	7,7	1,2	3,7	7,1
1997 / 12	3,1	19,9	64,7	7,8	0,7	3,8	8,5
1998 / 1	2,4	21,4	63,4	8,4	1,1	3,3	7,7
1998 / 2	2,8	21,4	63,1	8,3	1,5	2,9	7,9
1998 / 3	2,5	21,8	64,1	8,0	1,0	2,6	8,4

■ TAULUKKO 3: SUOMEN TALOUS, MENNYT VUOSI

Millainen on Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"saman- lainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 2	2,3	49,2	38,0	5,8	1,5	3,2	22,5
1997 / 3	1,6	50,6	38,1	5,4	1,4	2,8	22,8
1997 / 4	2,8	54,0	34,8	5,2	0,6	2,5	26,5
1997 / 5	3,1	53,0	34,3	5,4	1,1	3,1	25,8
1997 / 6	2,9	51,4	35,4	5,7	0,9	3,7	24,9
1997 / 7	2,8	53,2	33,6	5,3	0,7	4,5	26,0
1997 / 8	2,7	45,6	38,7	8,2	1,0	3,8	20,4
1997 / 9	3,8	52,3	33,4	5,9	1,0	3,6	26,0
1997 / 10	2,9	52,6	34,8	5,5	1,2	2,9	25,2
1997 / 11	3,3	48,1	38,5	5,9	0,5	3,7	23,9
1997 / 12	2,9	51,9	33,6	7,3	1,4	2,9	23,7
1998 / 1	2,8	51,0	35,7	6,7	0,6	3,2	24,4
1998 / 2	2,7	49,2	36,8	6,8	1,3	3,1	22,6
1998 / 3	3,3	51,1	35,7	6,4	1,0	2,4	24,6

■ TAULUKKO 4: SUOMEN TALOUS, TULEVA VUOSI

Millainen on Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon parempi"	"hieman parempi"	"saman- lainen"	"hieman huonompi"	"paljon huonompi"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 2	0,9	48,2	39,1	5,8	0,9	5,2	21,3
1997 / 3	0,7	47,2	41,3	5,4	0,8	4,5	20,7
1997 / 4	0,8	48,2	40,9	5,4	0,7	3,9	21,5
1997 / 5	0,4	47,5	40,6	6,4	0,8	4,3	20,2
1997 / 6	1,5	44,5	41,9	6,0	0,6	5,6	20,1
1997 / 7	1,2	41,8	44,4	6,9	0,6	5,2	18,1
1997 / 8	1,2	40,4	44,3	8,5	0,7	4,8	16,4
1997 / 9	0,8	44,1	42,0	6,5	0,9	5,7	18,7
1997 / 10	0,6	44,4	41,6	7,5	0,4	5,5	18,6
1997 / 11	0,9	40,0	46,0	7,1	0,6	5,4	16,9
1997 / 12	0,8	42,5	42,4	8,1	0,8	5,4	17,2
1998 / 1	0,9	42,1	42,6	9,5	0,6	4,3	16,5
1998 / 2	1,0	39,6	43,4	10,8	0,7	4,5	14,7
1998 / 3	1,1	42,3	41,4	9,0	0,8	5,3	16,9

■ TAULUKKO 5: ELINKUSTANNUKSET NYT

Millaiset ovat elinkustannukset nyt verrattuna 12 kk sitten? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"erittäin paljon korkeammat"	"melko paljon korkeammat"	"hieman korkeammat"	"yhtä korkeat"	"alemmat"	"ei osaa sanoa"	Hintojen muutos	
							arvioitu %	KHI %
1997 / 2	0,5	14,0	16,3	56,9	9,3	3,1	0,8	0,4
1997 / 3	0,7	12,2	16,7	59,2	8,6	2,6	0,7	0,6
1997 / 4	0,5	13,6	16,6	58,7	7,5	3,1	0,8	1,0
1997 / 5	0,9	15,8	20,7	53,0	6,8	2,9	1,0	1,0
1997 / 6	0,9	18,9	17,6	53,1	6,7	2,8	1,1	1,2
1997 / 7	1,0	17,5	16,3	54,0	7,2	4,0	1,0	1,2
1997 / 8	2,0	25,6	20,1	45,0	3,9	3,3	1,8	1,6
1997 / 9	0,9	24,5	20,4	46,8	4,2	3,2	1,4	1,6
1997 / 10	1,0	20,8	19,2	51,5	4,4	3,1	1,3	1,7
1997 / 11	1,0	21,4	23,4	47,1	4,2	3,0	1,5	1,9
1997 / 12	0,9	22,5	21,5	47,6	4,8	2,7	1,4	1,9
1998 / 1	1,1	27,0	23,1	42,6	3,1	3,1	1,7	1,9
1998 / 2	0,6	28,5	22,8	42,3	3,2	2,6	1,7	1,9
1998 / 3	0,9	25,4	21,1	46,4	3,5	2,7	1,5	..

■ TAULUKKO 6: KULUTTAJAHINNAT VUODEN KULUTTUA

Miten kuluttajahinnat muuttuvat seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"nousevat nopeammin kuin nyt"	"nousevat samaa vauhtia kuin nyt"	"nousevat hitaammin kuin nyt"	"pysyvät nykyisellä tasolla"	"laskevat hieman"	"ei osaa sanoa"	Arvioitu hintojen- muutos, %
1997 / 2	9,9	29,8	9,8	41,6	3,9	5,0	1,5
1997 / 3	9,9	28,6	9,7	45,3	2,5	4,1	1,5
1997 / 4	11,1	26,9	10,4	44,2	2,4	5,1	1,6
1997 / 5	11,9	32,7	10,1	38,5	2,3	4,5	1,9
1997 / 6	12,8	32,6	9,6	38,2	2,1	4,7	1,9
1997 / 7	12,1	30,3	8,0	40,3	3,9	5,5	1,7
1997 / 8	16,3	39,7	8,2	28,7	2,1	5,0	2,3
1997 / 9	14,5	37,8	8,6	32,2	1,7	5,0	2,1
1997 / 10	10,9	34,7	9,1	37,6	3,0	4,7	1,8
1997 / 11	11,0	35,8	10,1	35,2	3,0	4,8	1,9
1997 / 12	11,0	38,0	8,7	35,3	2,7	4,2	1,8
1998 / 1	10,1	42,6	8,7	31,5	2,4	4,7	2,0
1998 / 2	10,8	43,8	10,3	28,5	2,0	4,5	2,1
1998 / 3	9,0	40,2	10,2	33,8	2,7	4,1	1,8

■ TAULUKKO 7: TYÖTTÖMYYDEN KEHITYS

Paljonko Suomessa on työttömiä 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon enemmän"	"hieman enemmän"	"yhtä paljon"	"hieman vähemmän"	"paljon vähemmän"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 2	0,6	8,4	41,2	47,6	0,9	1,4	-19,9
1997 / 3	0,8	8,7	39,6	48,1	1,1	1,8	-20,0
1997 / 4	0,6	6,5	38,1	52,4	1,3	1,2	-23,6
1997 / 5	0,5	7,2	35,8	54,3	0,9	1,4	-23,9
1997 / 6	0,4	7,3	39,6	49,7	1,3	1,7	-22,1
1997 / 7	0,8	9,2	44,1	42,9	1,1	1,9	-17,1
1997 / 8	0,5	8,9	43,0	45,7	0,7	1,2	-18,6
1997 / 9	0,5	6,5	38,7	51,3	1,0	1,9	-22,9
1997 / 10	0,2	6,7	36,8	53,6	1,0	1,6	-24,3
1997 / 11	0,6	6,9	35,3	54,4	1,1	1,7	-24,3
1997 / 12	0,7	7,5	33,3	53,5	2,1	2,7	-24,4
1998 / 1	0,5	8,8	33,7	53,9	1,1	1,9	-23,1
1998 / 2	0,8	6,5	33,9	55,6	1,0	2,1	-24,8
1998 / 3	0,5	6,4	30,6	59,0	1,8	1,7	-27,7

■ TAULUKKO 8: OSTAMISEN EDULLISUUS

Onko ajankohta otollinen kestotavaroiden ostamiseen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"ostaminen on edullista"	"ei kumpaakaan"	"ostaminen on epäedullista"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 2	46,1	19,2	20,6	14,2	25,5
1997 / 3	47,0	18,2	21,1	13,8	25,9
1997 / 4	45,9	22,6	19,6	11,9	26,3
1997 / 5	42,8	21,9	20,9	14,5	21,9
1997 / 6	43,0	23,0	20,1	13,9	22,8
1997 / 7	43,4	22,3	20,4	13,9	23,0
1997 / 8	40,5	22,6	23,0	13,8	17,5
1997 / 9	42,0	21,4	23,1	13,6	18,9
1997 / 10	43,6	22,7	21,0	12,7	22,6
1997 / 11	43,4	21,8	22,0	12,9	21,4
1997 / 12	40,7	22,2	23,3	13,8	17,3
1998 / 1	45,4	22,4	20,4	11,8	25,0
1998 / 2	41,2	23,8	21,7	13,2	19,5
1998 / 3	43,4	25,0	19,4	12,2	24,0

■ TAULUKKO 9: RAHANKÄYTÖN VERTAILU

Paljonko rahaa käytätte kestotavaroihin seuraavien 12 kk aikana verrattuna edelliseen 12 kuukauteen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"paljon enemmän"	"hieman enemmän"	"yhtä paljon"	"hieman vähemmän"	"paljon vähemmän"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 2	2,9	15,7	50,9	19,8	8,5	2,2	-7,6
1997 / 3	3,4	17,8	49,6	18,2	8,8	2,3	-5,6
1997 / 4	4,0	17,0	49,0	19,4	8,1	2,6	-5,3
1997 / 5	3,6	16,4	50,6	18,3	9,0	2,1	-6,4
1997 / 6	3,2	14,8	50,2	19,9	9,7	2,3	-9,1
1997 / 7	3,7	16,2	48,4	19,3	9,0	3,4	-6,8
1997 / 8	3,8	16,8	48,7	19,0	9,1	2,6	-6,4
1997 / 9	4,6	17,2	48,0	18,2	8,6	3,4	-4,5
1997 / 10	4,8	16,6	46,1	20,2	9,7	2,6	-6,7
1997 / 11	4,1	17,5	49,2	18,3	8,9	2,0	-5,2
1997 / 12	3,2	16,7	48,2	19,9	8,8	3,1	-7,1
1998 / 1	3,1	16,0	49,2	19,7	9,5	2,6	-8,3
1998 / 2	3,6	15,4	47,4	21,9	8,8	2,9	-8,5
1998 / 3	4,0	17,1	48,5	20,0	8,4	2,1	-5,9

■ TAULUKKO 10: SÄÄSTÄMISEN EDULLISUUS

Onko ajankohta otollinen säästämiseen? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"erittäin hyvä aika"	"melko hyvä aika"	"melko huono aika"	"erittäin huono aika"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 2	3,1	33,2	40,2	16,5	7,0	-17,0
1997 / 3	3,4	35,0	39,8	14,9	6,9	-13,9
1997 / 4	4,0	34,4	38,8	14,6	8,2	-12,8
1997 / 5	3,5	39,0	37,4	12,7	7,4	-8,5
1997 / 6	2,8	39,1	38,1	12,0	7,9	-8,7
1997 / 7	5,0	39,4	36,5	11,0	8,1	-4,6
1997 / 8	5,0	37,0	36,8	12,1	9,1	-7,0
1997 / 9	3,6	40,2	34,7	11,4	10,2	-5,0
1997 / 10	3,5	40,1	37,5	11,1	7,8	-6,3
1997 / 11	3,3	40,9	35,3	11,1	9,5	-5,0
1997 / 12	3,9	39,5	37,9	10,2	8,5	-5,5
1998 / 1	5,1	43,0	33,7	11,3	6,9	-1,6
1998 / 2	5,0	42,5	34,5	10,3	7,7	-1,4
1998 / 3	4,2	45,4	32,7	8,6	9,0	1,9

■ TAULUKKO 11: SÄÄSTÄMISMAHDOLLISUUDET

Pystyttekö säästämään seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"erittäin todennäk. kyllä"	"melko todennäk. kyllä"	"melko todennäk. ei"	"erittäin todennäk. ei"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 2	30,1	32,6	18,0	13,7	5,7	23,8
1997 / 3	30,3	34,6	17,3	12,0	5,9	27,0
1997 / 4	34,1	32,1	15,0	13,9	4,9	28,8
1997 / 5	30,6	34,6	16,2	13,7	4,8	26,0
1997 / 6	33,5	32,6	14,5	14,3	5,1	28,3
1997 / 7	32,8	31,2	15,0	14,3	6,7	26,6
1997 / 8	34,3	28,3	14,0	18,0	5,5	23,5
1997 / 9	34,9	30,4	16,1	13,8	4,9	28,3
1997 / 10	34,9	30,1	15,1	15,1	4,9	27,3
1997 / 11	32,2	29,8	17,2	15,5	5,3	23,0
1997 / 12	32,6	31,1	16,8	13,8	5,7	25,9
1998 / 1	31,0	33,6	16,1	13,6	5,5	26,1
1998 / 2	34,6	31,3	15,5	12,9	5,7	29,6
1998 / 3	34,8	31,3	15,3	14,3	4,3	28,6

■ TAULUKKO 11 B: SÄÄSTÄMISEN SYYT

Mitä varten säästätte? Prosenttia säästävistä kotitalouksista

Haastattelu- ajankohta	"velan- hoito"	"asunto- etukäteen"	"kesto- tavarat"	"loma"	"pahapäivä"	"vanhuus"	"muu syy"
1997 / 2	56,6	11,7	35,0	53,3	59,5	22,2	7,1
1997 / 3	54,7	10,7	34,2	49,2	57,9	21,8	6,8
1997 / 4	57,7	12,5	31,7	49,6	56,8	21,0	8,6
1997 / 5	53,7	10,3	32,3	50,3	58,6	24,1	6,5
1997 / 6	57,4	11,9	33,6	50,4	58,9	20,1	8,0
1997 / 7	54,3	10,5	31,5	46,6	59,9	24,0	8,2
1997 / 8	54,4	10,3	37,5	46,7	58,1	22,2	8,3
1997 / 9	56,8	11,1	34,7	45,3	56,9	21,0	7,6
1997 / 10	58,1	12,7	33,6	45,5	52,9	19,3	8,0
1997 / 11	58,9	11,9	33,2	45,3	58,5	23,2	6,6
1997 / 12	58,3	10,1	34,1	47,0	56,8	18,0	7,6
1998 / 1	52,8	10,6	35,5	48,9	61,3	25,6	8,3
1998 / 2	54,8	10,6	33,9	48,6	59,2	24,4	9,8
1998 / 3	55,4	11,6	35,2	50,7	57,0	23,1	7,8

■ **TAULUKKO 11 C: SÄÄSTÖJEN SIOITUSMUODOT**

Mihin sijoitatte säästöt? Prosenttia säästävistä kotitalouksista

Haastattelu- ajankohta	"pankki- tili"	"asunto- osake"	"kiinteä omaisuus"	"arvo- paperit"	"loma- asunto"	"taide- ja arvoesineet"	"muu kohde"
1997 / 2	66,5	7,7	16,4	16,3	4,7	4,6	4,1
1997 / 3	68,2	8,8	15,5	13,7	5,3	3,3	2,9
1997 / 4	67,5	8,1	19,3	12,7	4,6	3,9	3,4
1997 / 5	66,8	8,3	14,8	15,7	3,8	3,9	3,8
1997 / 6	66,9	9,8	17,5	14,9	4,2	3,3	5,0
1997 / 7	69,3	7,2	16,5	15,7	3,8	2,8	4,2
1997 / 8	67,9	8,6	16,4	14,4	5,3	4,7	4,3
1997 / 9	66,4	8,7	14,1	13,9	3,9	3,4	3,8
1997 / 10	67,0	7,9	19,4	14,8	4,5	4,3	4,8
1997 / 11	68,7	9,2	15,7	18,1	4,3	4,8	3,7
1997 / 12	68,2	8,3	15,9	17,1	4,5	4,1	5,8
1998 / 1	70,0	6,4	16,5	15,6	5,7	2,6	4,2
1998 / 2	69,4	8,4	15,0	17,4	3,6	4,2	5,2
1998 / 3	68,5	9,1	16,3	18,2	5,0	3,9	4,1

■ **TAULUKKO 12: KOTITALOUDEN RAHATILANNE**

Mikä on nykyinen rahatilanteenne? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"säästämme paljon"	"säästämme hieman"	"tulot = menot"	"käytämme säästöjä"	"velkaan- numme"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 2	4,1	44,1	42,6	3,7	2,4	3,1	21,9
1997 / 3	4,0	44,5	42,2	3,6	2,2	3,6	22,3
1997 / 4	4,1	45,0	41,3	3,9	2,7	3,0	22,0
1997 / 5	4,1	45,4	40,8	3,6	3,0	3,0	21,9
1997 / 6	4,0	44,4	42,8	3,8	2,7	2,3	21,7
1997 / 7	4,5	44,5	41,1	3,7	2,8	3,3	22,2
1997 / 8	4,4	42,6	43,1	4,0	3,0	3,0	20,7
1997 / 9	3,8	43,0	44,4	3,5	2,6	2,8	21,0
1997 / 10	3,9	44,0	42,2	5,2	2,1	2,7	21,2
1997 / 11	4,0	41,7	44,7	4,2	2,6	2,7	20,1
1997 / 12	3,6	43,2	44,0	4,2	2,1	3,1	21,0
1998 / 1	5,2	46,0	39,9	3,2	2,6	3,1	24,0
1998 / 2	5,0	45,1	41,0	3,8	2,9	2,3	22,7
1998 / 3	4,8	46,0	41,0	3,4	2,2	2,5	23,9

■ **TAULUKKO 13: AUTON OSTO**

Aiotteko hankkia tai vaihtaa henkilöauton seuraavien 6 tai 24 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"kyllä, varmasti"	"mahdolli- sesti"	"luultavasti ei"	"ei"	"ei osaa sanoa"	Suunnittelu- jakso
1997 / 2	4,2	8,2	4,9	81,3	1,4	6 kk
1997 / 3	5,3	7,3	4,1	81,9	1,4	6 kk
1997 / 4	11,4	15,8	11,2	58,9	2,7	24 kk
1997 / 5	4,5	7,0	3,6	83,9	1,0	6 kk
1997 / 6	9,7	16,2	10,6	59,9	3,5	24 kk
1997 / 7	10,0	16,8	10,0	59,0	4,1	24 kk
1997 / 8	4,4	5,6	7,0	81,0	2,1	6 kk
1997 / 9	4,7	6,5	6,0	81,5	1,3	6 kk
1997 / 10	12,9	15,5	9,6	58,9	3,1	24 kk
1997 / 11	4,0	5,6	6,7	82,5	1,2	6 kk
1997 / 12	4,3	6,5	6,7	81,0	1,5	6 kk
1998 / 1	10,5	16,1	9,3	60,7	3,4	24 kk
1998 / 2	3,5	7,4	6,7	80,9	1,5	6 kk
1998 / 3	4,6	6,3	7,0	80,9	1,2	6 kk

■ **TAULUKKO 13 B: UUSI VAI KÄYTETTY AUTO?**

Aiotteko hankkia uuden vai käytetyn henkilöauton? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"uusi, varmasti"	"uusi, mahd."	"käytetty, varmasti"	"käytetty, mahd."	"yhteensä"	Suunnittelu- jakso
1997 / 2	1,1	0,8	3,1	7,4	12,4	6 kk
1997 / 3	0,7	1,3	4,6	6,0	12,6	6 kk
1997 / 4	2,4	2,7	9,0	13,1	27,2	24 kk
1997 / 5	1,1	1,6	3,4	5,4	11,5	6 kk
1997 / 6	1,8	3,6	7,9	12,6	25,9	24 kk
1997 / 7	2,5	2,9	7,5	13,9	26,8	24 kk
1997 / 8	0,9	1,0	3,5	4,6	10,0	6 kk
1997 / 9	1,5	0,9	3,2	5,6	11,2	6 kk
1997 / 10	3,0	2,7	9,9	12,9	28,5	24 kk
1997 / 11	1,2	0,9	2,7	4,7	9,6	6 kk
1997 / 12	1,2	1,7	3,1	4,8	10,8	6 kk
1998 / 1	2,3	3,3	8,2	12,7	26,5	24 kk
1998 / 2	0,9	1,2	2,6	6,2	10,9	6 kk
1998 / 3	1,1	1,3	3,5	5,0	10,9	6 kk

■ **TAULUKKO 14: ASUNNON OSTO**

Aiotteko hankkia tai vaihtaa omistusasunnon seuraavan 1 tai 2 vuoden aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"kyllä, varmasti"	"mahdoli- sesti"	"luultavasti ei"	"ei"	"ei osaa sanoa"	Suunnittelu- jakso
1997 / 2	2,1	4,0	1,5	91,5	0,9	12 kk
1997 / 3	1,9	3,3	1,4	92,5	0,8	12 kk
1997 / 4	4,3	5,9	2,4	85,8	1,6	24 kk
1997 / 5	2,4	4,2	2,3	90,4	0,7	12 kk
1997 / 6	3,4	5,9	4,1	85,4	1,2	24 kk
1997 / 7	3,5	4,9	4,0	86,2	1,5	24 kk
1997 / 8	2,1	3,9	3,3	89,5	1,2	12 kk
1997 / 9	2,5	3,1	1,8	91,7	1,0	12 kk
1997 / 10	5,0	5,5	3,8	84,6	1,2	24 kk
1997 / 11	2,1	3,8	1,8	91,5	0,7	12 kk
1997 / 12	2,0	3,5	2,8	90,9	0,8	12 kk
1998 / 1	2,7	5,0	3,7	87,3	1,2	24 kk
1998 / 2	2,5	3,8	2,2	90,6	1,0	12 kk
1998 / 3	2,7	3,9	2,1	90,5	0,8	12 kk

■ **TAULUKKO 15: RAHANKÄYTTÖ KOTIIN JA VAPAA-AIKAAN**

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	Asunnon korjaus		Kodin sisustus		Loma-asunto	
	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"
1997 / 2	20,8	10,2	23,9	15,8	1,4	1,6
1997 / 3	20,4	10,9	25,0	16,1	1,4	1,3
1997 / 4	20,6	8,5	22,4	15,9	1,0	1,4
1997 / 5	22,3	9,5	24,8	13,5	1,8	1,5
1997 / 6	20,5	9,3	25,3	14,0	1,6	1,3
1997 / 7	16,0	7,7	20,6	13,8	1,3	1,6
1997 / 8	19,8	7,0	28,4	12,3	1,2	1,7
1997 / 9	16,5	9,2	23,9	15,3	0,9	1,3
1997 / 10	14,5	5,6	25,8	14,9	0,8	1,0
1997 / 11	17,4	9,8	24,8	15,4	1,4	1,2
1997 / 12	16,6	9,8	24,6	14,5	1,0	1,6
1998 / 1	16,6	8,1	22,1	14,1	1,1	1,4
1998 / 2	20,5	9,9	26,1	13,4	1,0	1,0
1998 / 3	21,0	11,4	27,7	15,3	1,5	1,3

■ **TAULUKKO 15: RAHANKÄYTTÖ KOTIIN JA VAPAA-AIKAAN**

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	Viihde-elektronikka		Kodinkoneet		Harr. ja urh.välineet	
	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"
1997 / 2	11,4	9,7	10,2	10,0	8,8	4,9
1997 / 3	11,1	10,2	10,4	11,4	7,3	5,6
1997 / 4	10,4	12,2	10,1	9,4	9,4	3,4
1997 / 5	11,3	10,2	11,2	8,9	9,4	5,0
1997 / 6	11,7	11,6	11,6	10,9	10,6	6,2
1997 / 7	11,9	11,0	10,3	10,2	9,2	6,9
1997 / 8	13,0	9,8	11,4	10,0	10,8	4,6
1997 / 9	12,2	11,2	11,6	12,3	9,8	6,5
1997 / 10	12,3	12,8	10,8	10,8	10,6	6,8
1997 / 11	14,4	13,1	11,8	11,1	10,9	5,9
1997 / 12	16,1	12,4	11,6	9,7	11,9	7,2
1998 / 1	13,6	11,4	9,9	10,1	10,8	5,2
1998 / 2	12,6	11,7	11,2	9,4	10,3	5,9
1998 / 3	13,4	11,5	11,4	12,1	10,6	5,4

■ **TAULUKKO 15: RAHANKÄYTTÖ KOTIIN JA VAPAA-AIKAAN**

Aiotteko käyttää rahaa seuraaviin kohteisiin lähimmän 6 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	Kulkuväline (ei auto)		Kotimaan lomamatka		Ulkomaan lomamatka	
	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"	"kyllä"	"ehkä"
1997 / 2	7,7	5,3	41,8	14,1	22,9	10,0
1997 / 3	9,6	6,4	40,5	16,0	21,6	12,0
1997 / 4	11,7	6,3	40,4	14,8	24,5	10,5
1997 / 5	8,8	5,3	43,0	13,4	24,7	10,6
1997 / 6	7,6	4,8	43,7	13,2	25,7	9,6
1997 / 7	5,3	5,0	29,7	11,8	22,1	10,9
1997 / 8	5,1	3,1	23,0	11,6	19,5	9,8
1997 / 9	3,4	3,9	26,7	12,5	17,7	10,8
1997 / 10	4,4	3,7	28,7	12,9	18,8	11,0
1997 / 11	5,2	3,5	30,8	12,2	17,9	10,2
1997 / 12	6,0	4,6	31,4	16,7	21,0	11,4
1998 / 1	5,8	5,1	35,8	14,6	21,2	12,1
1998 / 2	9,1	5,6	39,5	15,0	22,7	10,4
1998 / 3	9,1	6,2	43,6	15,3	22,9	12,2

■ **TAULUKKO 16: LAINANOTON EDULLISUUS**

Onko ajankohta otollinen lainan ottamiselle? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"erittäin hyvä aika"	"melko hyvä aika"	"melko huono aika"	"erittäin huono aika"	"ei osaa sanoa"	Saldo- luku
1997 / 2	11,0	54,7	20,0	5,0	9,2	23,4
1997 / 3	11,7	54,8	18,6	4,3	10,6	25,5
1997 / 4	10,9	56,3	16,9	6,0	9,9	24,6
1997 / 5	11,8	54,7	18,1	5,1	10,3	25,0
1997 / 6	11,3	55,9	16,2	5,6	11,0	25,5
1997 / 7	11,8	53,9	17,3	6,2	10,8	23,9
1997 / 8	10,9	52,1	19,0	6,5	11,4	20,9
1997 / 9	7,5	56,5	20,4	4,8	10,8	20,8
1997 / 10	8,1	55,4	20,4	5,9	10,3	19,7
1997 / 11	7,2	56,9	20,1	4,7	11,1	20,9
1997 / 12	8,7	53,3	21,0	5,4	11,5	19,4
1998 / 1	8,5	56,0	18,6	5,5	11,3	21,7
1998 / 2	8,7	54,0	20,5	5,4	11,4	20,1
1998 / 3	10,1	59,4	14,8	4,9	10,7	27,5

■ TAULUKKO 17: LAINANOTTOAIKEET

Aiotteko ottaa lainaa seuraavien 12 kk aikana? Prosenttia

Haastattelu- ajankohta	"kyllä, varmasti"	"mahdol- lisesti"	"luultavasti ei"	"ei"	"ei osaa sanoa"
1997 / 2	5,4	8,6	4,2	78,3	3,5
1997 / 3	3,9	7,5	5,3	80,8	2,5
1997 / 4	4,5	8,9	5,5	78,0	3,1
1997 / 5	4,9	7,6	5,9	78,6	3,0
1997 / 6	4,1	8,3	5,9	78,9	2,8
1997 / 7	4,8	7,1	5,9	79,0	3,2
1997 / 8	4,5	8,0	5,4	79,6	2,4
1997 / 9	4,2	7,3	4,2	81,0	3,2
1997 / 10	5,8	8,6	5,5	77,2	2,9
1997 / 11	3,8	6,8	5,7	81,1	2,5
1997 / 12	3,9	7,7	5,1	80,3	3,0
1998 / 1	4,3	7,4	7,2	77,6	3,6
1998 / 2	4,2	7,1	6,4	79,5	2,7
1998 / 3	5,1	8,2	5,9	78,2	2,6

■ TAULUKKO 18: LAINOJEN KÄYTTÖTARKOITUKSET

Mitä varten otatte lainaa? Prosenttia kotitalouksista, jotka aikovat ottaa lainaa.

Haastattelu- ajankohta	"asunto- osake"	"kiinteää omaisuus"	"opinnot "	"kesto- tavarat"	"arvo- paperit"	"muu syy"
1997 / 2	16,6	20,6	16,6	29,1	0,4	24,7
1997 / 3	16,8	20,5	15,3	36,3	0,0	22,6
1997 / 4	16,6	27,0	11,8	27,5	0,0	28,0
1997 / 5	23,0	24,9	13,4	34,4	0,5	15,3
1997 / 6	21,1	23,0	13,7	31,4	0,0	26,0
1997 / 7	13,2	22,8	16,9	27,5	0,5	27,0
1997 / 8	16,8	23,6	15,4	23,6	0,5	24,5
1997 / 9	17,8	23,6	15,4	27,9	1,0	22,6
1997 / 10	19,1	25,0	10,9	30,0	0,9	24,1
1997 / 11	23,2	21,4	14,9	31,0	0,0	17,3
1997 / 12	22,0	23,7	16,1	27,4	2,2	23,1
1998 / 1	13,9	24,1	17,6	33,7	0,0	25,7
1998 / 2	23,0	21,3	13,5	29,8	0,0	25,8
1998 / 3	20,8	22,8	14,3	25,5	0,8	26,3

■ TAULUKKO 19: KULUTTAJIEN LUOTTAMUSINDIKAATTORI JA SEN KOMPONENTIT

Luottamusindikaattori on taulukossa esitettyjen viiden muuttujan saldojen keskiarvo.

Haastattelu- ajankohta	Oma talous, mennyt vuosi	Oma talous, tuleva vuosi	Suomen talous, mennyt vuosi	Suomen talous, tuleva vuosi	Kestotava- roiden osto- edullisuus	Kuluttajien luottamus- indikaattori
1997 / 2	3,1	7,0	22,5	21,3	25,5	15,9
1997 / 3	2,1	6,7	22,8	20,7	25,9	15,6
1997 / 4	3,5	7,5	26,5	21,5	26,3	17,1
1997 / 5	3,8	5,9	25,8	20,2	21,9	15,5
1997 / 6	4,9	6,9	24,9	20,1	22,8	15,9
1997 / 7	4,6	5,5	26,0	18,1	23,0	15,4
1997 / 8	3,0	6,0	20,4	16,4	17,5	12,7
1997 / 9	3,9	8,2	26,0	18,7	18,9	15,1
1997 / 10	3,5	9,2	25,2	18,6	22,6	15,8
1997 / 11	4,7	7,1	23,9	16,9	21,4	14,8
1997 / 12	4,2	8,5	23,7	17,2	17,3	14,2
1998 / 1	3,1	7,7	24,4	16,5	25,0	15,3
1998 / 2	2,9	7,9	22,6	14,7	19,5	13,5
1998 / 3	6,0	8,4	24,6	16,9	24,0	16,0

Taustaa

Kuluttajabarometrin avulla mitataan suomalaisten mielikuvia yleisestä ja oman kotitalouden taloudellisesta kehityksestä sekä aikomuksista tehdä suurempia hankintoja, säästää tai ottaa luottoa. Ensimmäinen kuluttajabarometritutkimus tehtiin marraskuussa 1987. Vuoteen 1991 asti se tehtiin kaksi kertaa vuodessa – touko- ja marraskuussa. Vuonna 1992 tutkimuskerrat nostettiin neljään. Tutkimuskuukaudet olivat helmi-, touko-, elo- ja marraskuu. Lokakuusta 1995 alkaen tiedot kerätään joka kuukausi.

Tiedot kerätään Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen yhteydessä tietokoneavusteisesti. Suurin osa tiedoista saadaan puhelinhaastatteluilla. Otoskoko oli maaliskuussa 2 303. Vastauksia saatiin 1 947, joten tutkimuksen kato oli 15,5 prosenttia. Tutkimusalueena on koko maa. Vastaajat edustavat Suomen 15–74-vuotiasta väestöä iän, sukupuolen, asuinläänin ja äidinkielen suhteen. Tutkimuksessa käytetään kuutta rotatoivaa paneelia. Samalle

henkilölle esitetään kysymykset kolme kertaa aina puolen vuoden välein. Kohdehenkilöistä on uusia aina noin kolmannes.

Kuluttajabarometrin kysymykset ovat alusta lähtien olleet suurimmaksi osaksi vertailukelpoiset vastaavien kansainvälisten tutkimusten kanssa. Tilastokeskus alkoi kerätä lokakuussa 1995 EU-komission toimeksiannosta tietoja suomalaisten kuluttajien mielialoista kuukausittain. Tässä yhteydessä yhdenmukaistettiin Suomen barometrikysymykset EU-maiden harmonisoidun kuluttajatutkimuksen viidentoista kysymyksen kanssa. Tämä aiheutti pieniä muutoksia Tilastokeskuksen tutkimuksen tietosisältöön. EU-kysymysten lisäksi Tilastokeskuksen kuukausibarometri sisältää parikymmentä Suomen omaa kysymystä, jotka ovat olleet mukana alusta lähtien.

Tämän julkaisun tiedot perustuvat tutkimuksen perusaineistoon. Luvut ovat kausitasoittamattomia.

Saldoluku

Eräissä taulukoissa ja kuvioissa viitataan saldolukuihin. Laskentaperiaate on seuraava: Haastateltavilta kysytään: "Millainen on Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen?" Vastausvaihtoehdot on esitetty oheisessa taulukossa. Kunkin vastausvaihtoehdon *prosenttiosuus* kerrotaan sen *painokertoimella*. *Tulojen* summana saadaan *saldoluku*. Esimerkkinä taulukko 4, sivu 9: Suomen talous, tuleva vuosi (huhtikuu 1997).

Vastaus	%-osuus	Painokerroin	Tulo
paljon parempi	0,8	1	0,8
hieman parempi	48,2	0,5	24,1
samanlainen	40,9	0	0
hieman huonompi	5,4	-0,5	-2,7
paljon huonompi	0,7	-1	-0,7
ei osaa sanoa	3,9	0	0
Yhteensä	100		+21,5 = Saldoluku

Luottamusindikaattori

Kuluttajien luottamusindikaattori lasketaan seuraavien kysymysten saldoluviista:

- Millainen on Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten
- Millainen on Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen
- Millainen on oma taloudellinen tilanteenne nyt verrattuna tilanteeseen 12 kk sitten

- Millainen on oma taloudellinen tilanteenne 12 kk kuluttua verrattuna nykyiseen
- Onko ajankohta otollinen kestotavaroiden ostamiseen?

Saldoluvut lasketaan yhteen ja jaetaan viidellä. Saldolukujen ja kuluttajien luottamusindikaattorin arvoalue on (-100, 100).

Tutkimusviikot ovat olleet seuraavat:

VUOSI 1997: helmikuu: viikko **8**, maaliskuu: viikko **12**, huhtikuu: viikko **17**, toukokuu: viikko **21**, kesäkuu: viikko **25**, heinäkuu: viikko **30**, elokuu: viikko **34**, syyskuu: viikko **39**, lokakuu: viikko **43**, marraskuu: viikko **47**, joulukuu: viikko **51**
VUOSI 1998: tammikuu: viikko **4**, helmikuu: viikko **8**, maaliskuu: viikko **12**

SANASTO	ORDLISTA	VOCABULARY
• aika	tid	time
• alemmat	lägre	lower
• arvioitu hintojen muutos	estimerad konsumentprisutveckling	estimated development of consumer prices
• arvopaperit	värdepapper	securities
• asunto-osake	bostadsaktie	a flat
• asuntoon etukäteen	förhandssparande för bostad	for the flat in advance
• asuntoremontti	bostadsreparation	home improvements
• edullinen	fördelaktig	favourable
• ehkä	kanske	possibly
• ei	nej	no
• ei kumpaakaan	ingendera	neither ... nor ...
• ei osaa sanoa	kan inte säga	don't know
• enemmän	mera	more
• epäedullinen	ofördelaktig	unfavourable
• erittäin	mycket, extra	very
• haastatteluajankohta	undersökningstillfälle	time of survey
• harrastus- ja urheiluvälineet	hobby och sportartiklar	hobby and sports equipments
• hieman	något	a little
• hieman enemmän / vähemmän	lite mera / mindre	a little more / less
• hieman parempi / huonompi	något bättre / sämre	a little better / worse
• huono	dålig	bad
• huonompi	sämre	worse
• hyvä	bra	good
• inflaatioarvio/-ennuste	estimerad/förväntad inflation	estimated/expected inflation
• kestopaperit	kapitalvaror	capital goods
• kestopaperien ostodullisuus	fördelaktigt att köpa kapitalvaror nu	favourable to buy capital goods now
• kiinteä omaisuus	fast egendom	real estate
• kodin sisustus	heminredning	home furnishing
• kodinkoneet	hushållsmaskiner	home electronics
• korkeammat	högre	higher
• kotimaan loma	fritidsresa i hemlandet	leisure time travel in Finland
• kuluväline (ei auto)	annat forskaffningsmedel än bil	vehicle other than a car
• kuluttajahinnat	konsumentpriser	consumer prices
• kuluttajahintaindeksi (KHI)	konsumentprisindex (KPI)	consumer price index (CPI)
• kuukautta	månader	months
• kyllä	ja	yes
• käytetty	begagnad	used
• käytämme säästöjä	vi utnyttjar sparade medel	we have to draw on our savings
• laskevat hieman	sjunker något	fall slightly
• loma	fritid	holiday
• loma-asunto	fritidsbostad	holiday home
• luultavasti ei	troligtvis inte	probably not
• mahdollisesti	eventuellt	possibly
• melko huono	ganska dålig	rather an unfavourable
• melko hyvä	ganska bra	quite a good
• melko paljon	ganska mycket	quite a bit
• melko todennäköisesti	ganska sannolikt	fairly likely
• mennyt vuosi	jämfört med för 12 månader sedan	now compared with 12 months ago
• muu kohde	annat alternativ	other form
• muu syy	annat ändamål	other purpose
• nousevat hitaammin	stiger långsammare	increase at a slower rate
• nousevat nopeammin	stiger snabbare	more rapid increase
• nousevat samaa vauhtia	stiger i samma takt	increase at the same rate
• oma talous	hushållets ekonomiska situation	the financial situation of the household
• opinnot	studier	studies
• ostaminen on edullista	fördelaktigt att köpa	right time to buy
• ostaminen on epäedullista	ofördelaktigt att köpa	wrong time to buy
• pahapäivä	sämre tider	bad days
• paljon	mycket	much, a lot
• paljon enemmän / vähemmän	mycket mera / mindre	much more / less
• paljon parempi / huonompi	mycket bättre / sämre	a lot better / worse
• pankkitili	bankkonto	bank account
• parempi	bättre	better
• pysyvät nykyisellä tasolla	hålls på nuvarande nivå	stay about the same
• saldoluku	netttotal	characteristic value
• samanlainen	likadan	stay / stayed the same
• Suomen talous	ekonomiska situationen i Finland	the economic situation in Finland
• suunnittelujakso	planeringsperiod	period of planning
• säästämme	vi sparar	we are saving
• taide- ja arvoesineet	konst- och värdeföremål	arts and valuables
• todennäköisesti	sannolikt	likely
• tuleva vuosi	de närmaste 12 månaderna	during the next 12 months
• tulot = menot	pengarna räcker nätt och jämt	we make ends meet on our income
• ulkomaan loma	fritidsresor utomlands	leisure time travels abroad
• uusi	ny	new
• vanhuus	ålderdomen	old age
• varmast	säkert	sure
• velanhoito	för skötsel av lån	for interest and payments of older debts
• velkaannumme	vi skuldsätter	we are running into debt
• viihde-elektronikka	hemelektronik	entertainment electronics
• vuosimuutos	förändring på årsnivå	year-on-year change
• vähemmän	mindre	less
• yhteensä	summa	sum
• yhtä korkeat	på samma nivå	about the same

Postitus 2 lk kirje

PMM
Sopimus
00022/1

SVT Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Tulot ja kulutus 1998:10
Inkomst och konsumtion
Income and Consumption

Lisätietoja – Förfrågningar – Inquiries:

Pertti Kangassalo
(09) 1734 3598
Pellervo Marja-aho
(09) 1734 3349

Uusi kuluttajahintaindeksi

Kuluttajahintaindeksi uudistuneena uusin painoin on ilmestynyt.
Indeksi antaa tuoretta tietoa inflaatiosta.

Indeksiä varten kerätään koko maasta yli 50 000 hintatietoa
2 000 liikkeestä. Indeksi mittaa kotitalouksien Suomesta ostamien
tavaroiden ja palvelujen hintakehitystä.

Julkaisu sisältää myös kansainvälistä vertailua.

Julkaisu ilmestyy kuukausittain ja sen hinta on 300 mk / vuosi.

Tilaa julkaisu heti – niin tiedät "missä mennään!"

Puhelintilaukset (09) 1734 2011

Telekopiotilaukset (09) 1734 2474

Myyntipalvelu

PL 3 B

00022 Tilastokeskus